

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
Ім. Івана Боберського

Кафедра хореографії та мистецтвознавства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ПРАКТИКИ В ХОРЕОГРАФІЇ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва)

спеціальність: 024 Хореографія
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет педагогічної освіти
(назва інституту, факультету, відділення)

Ступінь вищої освіти: _____ Магістр

Робоча програма з дисципліни «**АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ПРАКТИКИ В ХОРЕОГРАФІЇ**» для студентів 6 курсу ФПО спеціальності 024 Хореографія

3 семестр (денна форма навчання),

Розробник: професор, канд. пед. наук Сосіна В.Ю.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії та мистецтвознавства

Протокол від 31 серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства

(підпис)

(Сосіна В.Ю.)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 02 мистецтво Спеціальність 024 Хореографія	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		6 -й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90 (50 ауд.)		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1: 2	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Лекції	
		6 год.	
		Практичні, семінарські	
		40 год.	4
		Самостійна робота	
		40 год.	
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: опитування, виконання самостійної роботи, залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає в ознайомленні студентів з різними напрямками арт-терапії, формуванні знань, вмінь і навичок організації та проведення практичних занять з використанням практик арт-терапії.

Завдання курсу полягає у вивченні сутності психологічної допомоги методами арт-терапії, вивчення умов та ситуації, які передбачають застосування методів арт-терапії в практиці хореографії під час роботи з дітьми та дорослими, гармонізація розвитку особистості через розвиток здатності самовираження і самопізнання.

Основні завдання дисципліни:

1. Ознайомити студентів з різними практиками арт-терапії.
2. Ознайомити студентів з методикою проведення занять з арт-терапії під час роботи з різним контингентом населення.
3. Озброїти студентів знаннями щодо необхідності та доцільності проведення занять з арт-терапії як засобу самовираження танцюристів.

Програма розрахована на один семестр і передбачає теоретичні (лекційні), практичні й семінарські заняття та самостійну роботу студентів.

На лекціях подаються відомості щодо значення арт-терапії, її різновидів, визначення психологічного, творчого, реабілітаційного, лікувального, гуманістичного та ін. впливів. Визначають роль танцювально-рухової та музичної терапії у системі підготовки артистів хореографічного жанру, розглядаються причини використання. Крім того студенти вивчають основні засоби арт-терапії, які можна застосовувати у системі хореографічної освіти.

На практичних заняттях студенти вивчають різновиди арт-технік, художньо-пластичні форми арт-терапії, оволодівають методикою проведення занять з арт-терапії з особами різного віку, а також під час занять хореографією.

Самостійна робота студентів проводиться протягом усього навчання і передбачає самостійне вивчення студентами рекомендованої літератури, підготовку до практичних і семінарських занять, написання, рефератів і складання завдань, підбір відповідного музичного супроводу за обраною темою.

Облік успішності проводиться у формі біжучих заліків за пройдені теми, а також семестрального заліку у строки, передбачені учбовим планом.

В процесі опанування програмного матеріалу з дисципліни «Арт-терапія» студенти **повинні:**

1. Засвоїти знання й вміння теоретичного та практичного матеріалу.
2. Оволодіти основними практиками проведення танцювально-рухової терапії з різними верствами населення.
3. Вміти використовувати засоби і методи арт-терапії для розвитку творчого потенціалу і креативності танцюристів.
4. Вміти підбирати засоби арт-терапії в залежності від поставлених завдань.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи арт-терапії.

Тема 1. Теоретико-методологічні засади арт-терапії. Історія розвитку арт-терапії. Особливості арт-терапії як методу. Форми арт-терапії. Організація групової арт-терапії (ролі і функції арт-терапевта, організаційні процедури тощо).

Тема 2. Гуманістична терапія мистецтвом. Основні положення гуманістичної психології. Особистісно-орієнтований підхід у арт-терапевтичній практиці. Психодинамічна терапія мистецтвом. Психотерапевтичні відносини у арт-терапевтичному процесі. Діагностика в арт-терапії. Символ та його застосування у сучасній арт-терапії. Природа і функції символу. Діагностичний потенціал арт-терапевтичних технік. Межі методу арт-терапевтичної діагностики. Малюнок – як проекція внутрішнього світу людини.. Види арт-терапії. Загальні уявлення про зображувальну терапію. Загальні уявлення про музичну терапію. Механізми впливу музики на людину. Використання музикотерапії у хореографічному мистецтві. Теоретичні засади казкотерапії. Можливості казки як терапевтичної метафори.

Змістовий модуль 2. Практичні основи арт-терапії.

Тема 3. Різновиди арт-технік. Введення в теорію танцювально-рухової психотерапії (ТРТ). Танець як терапія в історичному контексті. Використання тілесно-орієнтованого підходу у ТРТ. Основні техніки ТРТ. Імпровізація як метод ТРТ. Рольова імпровізація. Методологія та основні завдання ТРТ. Танець і танцювально-психологічна робота. Етапний характер танцювально-рухової роботи.

Тема 4. Методика проведення танцювально-рухових занять для різних верств населення. Методика проведення ТРТ для дітей старшого дошкільного віку. Особливості використання ТРТ для школярів. Значення ТРТ для підлітків. Методичні особливості проведення ТРТ для дорослих. Значення ТРТ для осіб з особливими потребами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Теоретичні основи арт-терапії												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи арт-терапії												
Тема 1. Теоретичні засади арт-терапії	16	2	4	2		8						
Тема 2. Види арт-терапії.	16	2	6			8						
Разом за змістовим модулем 1	32	4	10	2		16						
Змістовий модуль 2. Практичні основи арт-терапії.												
Тема 1. Різновиди арт-технік.	26	2	12	2		10						
Тема 2. Методика проведення танцювально-рухових занять для різних верств населення	32	0	18			14						
Разом за змістовим модулем 2	58	2	30	2		24						
<i>Усього годин</i>	90	6	40	4		40						

3. Теми практичних занять

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи арт-терапії

Тема 2. Види арт-терапії (4 год.)

Загальні уявлення про зображувальну терапію. Загальні уявлення про музичну терапію. Механізми впливу музики на людину. Використання музикотерапії у практиці підготовки хореографів. Танцювально-рухова терапія. Танець і терапія в історичному контексті. Використання тілесно-орієнтованого підходу у танцювально-руховій терапії (ТРТ). Основні техніки ТРТ. Рольова імпровізація. Значення ТРТ для розвитку креативності, виразності танцюристів.

Змістовний модуль 2. Практичні основи арт-терапії (58 год.).

Тема 1. Різновиди арт-технік (6 год.)

Танцювально-оздоровчі методики для дітей: психо-гімнастика, пальчикова гімнастика, релаксація, колір-терапія та ін. Візуальні психотехніки та ін. Імпровізація та її значення для підготовки танцюристів.

Тема 2. Методика проведення танцювально-рухових занять для різних верств населення (8 год.)

Вивчення танцювально-рухових вправ для дітей і дорослих. Особливості підбору музичного супроводу для занять ТРТ. Акторський тренінг, гімнастика почуттів. Візуалізація образів.

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія розвитку арт-терапії. Особливості арт-терапії як методу.	1
2.	Види арт-терапії (музикотерапія, казкотерапія, ТРТ та ін.). Використання засобів хореографії у різних видах арт-терапії. Створення образів, імпровізація.	1
3.	Різновиди арт-технік. Написання рефератів, підготовка доповідей, презентацій на задану тему.	1
4.	Методика проведення танцювально-рухових занять для різних верств населення(за завданням викладача).	1
	Разом	4

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Види арт-терапії. Законспектувати, підібрати завдання, ігри, музичний супровід, аксесуари.	6
2.	Підібрати ігрові завдання для дітей дошкільного і шкільного віку з елементами ТРТ. Провести з групою.	6
3.	Розібрати різновиди арт-технік. Законспектувати	8

	особливості використання у хореографії.	
4.	Методичні особливості проведення ТРТ з дітьми в хореографії	8
5	Методичні особливості проведення ТРТ з молоддю	6
6.	Методичні особливості проведення ТРТ з людьми з особливими потребами	6
	Разом	40

8. Індивідуальна робота (для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

1. Написати реферат про види арт-терапії.
2. Законспектувати навчальний посібник С.В. Гіппіус «Акторський тренінг. Гімнастика почуттів», 2018; Е.Ю. Черемнова «Танцетерапія. Танцювально-оздоровчі методики для дітей», 2008.
3. Скласти комплекс вправ ТРТ з музичним супроводом для групи (за завданням викладача).

9. Методи навчання

Словесний, наочний, практичний.

10. Методи контролю

- Опитування на семінарських заняттях (середнє)– 0-15 балів
- Виконання самостійної роботи (реферат)– 0-20 балів
- Матеріали самопідготовки – 0-20
- Поточний залік – 0-45 балів

11. Контрольні питання

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T	T	T	T3	T4	T	T..	
25	25				25	25			100

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з	не зараховано з

		можливістю повторного складання	можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Відео матеріали, книги, методичні рекомендації, розроблений на кафедрі.

14. Рекомендована література

Основна

1. Вознесенська О. Арт-терапія в роботі практичного психолога : Використання арт-технологій в освіті / О.Вознесенська, Л. Мова. К. : Шкільний світ, 2007. 120 с.
2. Енциклопедичний словник з арт-терапії / О. Л. Вознесенська, О. М. Скар, О. А. Бреусенко-Кузнецов, О. О. Деркач., Л. В. Мова та ін.; [за заг.наук.ред. О. Л. Вознесенської, О. М. Скар]. К.: Видавець ФОП Назаренко Т.В., 1017. 312 с.
3. Ільченко І.С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів / І. С. Ільченко. – Умань: Видавничо-поліграфічний цент «Візаві», 2013. – 150 с.
4. Теорія і практика арт-терапії : навчально-методичний комплекс / Уклад. І. В.Бабій. Умань, Алмі – 2014.

Допоміжна

1. Скар О. Арт-техніка «колаж»: діагностичний і терапевтичний потенціал / О. Скар, К. Реброва // Простір арт-терапії: Спадок десятиліття : [Зб. наук. статей]. – К., 2012. – С. 125-137.
6. Цимбала О. Застосування арт-терапевтичних технік в сучасних умовах навчального процесу у вищому навчальному закладі / О.Цимбала // Простір арт-терапії : [Зб. наук. праць] / УМО, 2016, ВГО «Арт-терапевтична асоціація», 2016; [Редкол.: Лушин П.В., Чуприков А.П. та ін.]. – К. : Золоті ворота, 2016. – Вип. 2 (20). – С. 100-107.
7. Шамлян К. Проективні методи дослідження особистості : підручник / К. Шамлян, М. Кліманська. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 466 с.
8. Садова І.І. Артотерапія як сучасний метод у системі соціальної роботи педагога з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://iibb.ribuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.nbu/cgiiibis64.exe?C21COM*2LI2!DBN*UJRN&P21DBNeUJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD-1&image_file_name=PDF/apko_2012_3_26.pdf

15. Інформаційні ресурси

1. <http://vsetesti.ru/>
2. <http://www.voppsy.ru/>
3. <http://www.psychology.ru/>
4. <http://www.psyche.ru/>